

Bestaat er nog een Isabelle Eberhardt anno nu?

De Russische maatschappij in de 19^e eeuw was stijf en kunstmatig. Men leefde onder het regime van de tsaar met veel sociale conventies. Orde en discipline stonden hoog in het vaandel in deze monolithische staat. Ontsnappen aan deze omstandigheden was moeilijk, maar dat is precies wat Isabelle Eberhardt deed. Ze verliet haar familie, trok verkleed als man door de woestijn van Noord-Afrika en bekeerde zich tot de Islam, op zoek naar haar identiteit. Isabelle Eberhardt ging tegen de conventies in, iets wat haar tot een ongelooflijk moedige vrouw maakt. Kon dit alleen ontstaan in de verstikkende Russische maatschappij van de 19^e eeuw, of hebben we daar anno nu nog steeds mee te maken?

Tanja Nijmeijer verliet op vijftienvijfjarige leeftijd Nederland, om zich aan te sluiten bij de rebellenorganisatie Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia (FARC) en te strijden voor sociale rechtvaardigheid onder de arbeidersklasse in Colombia. In een interview met de Wereldomroep zegt Tanja Nijmeijer 'Ik ben er trots op guerrillero te zijn en hier te kunnen samenwerken met het Colombiaanse volk en de andere guerrillero's, om de macht over te nemen en de revolutie uit te roepen.'

Waarom verliet zij een van de meest politiek vrije landen ter wereld om zich vrijwillig aan te sluiten bij een guerrillabeweging? Is haar manier van tegen de stroom inzwemmen te vergelijken met Isabelle Eberhardt?

Tanja Nijmeijer werd in 1978 geboren in een katholiek gezin in Denekamp, Overijssel. Na haar eindexamen in Oldenzaal studeerde ze Romaanse talen in Groningen, waar ze ook lid was van een kraakbeweging. Tijdens haar studie liep ze stage in Colombia, waar ze onder andere Engelse les op een school in Pereira gaf. Hier werd ze naar eigen zeggen geraakt door de sociale ongelijkheid en armoede in het land. Ze raakte bevriend met een lerares, waarvan later bleek dat zij lid was van de FARC. Toen ze na haar stage terugkeerde naar Nederland begon zij zich steeds meer in Latijns-Amerika te verdiepen. Ze kon steeds minder makkelijk aarden in Nederland en keerde in 2001 terug naar Colombia om daar een protestmanifestatie te houden om internationale aandacht te vestigen op de positie van de arme boerenbevolking in Colombia.

In november 2002 sloot zij zich onder de schuilnaam Eileen aan bij de FARC. In Bogotá kreeg Nijmeijer werk als vertaalster bij de Juventud Comunista Colombiana (JUCO), de jongeren tak van de FARC, terwijl ze ook deelnam aan de stadsguerrilla. Ze wordt verdacht betrokken te zijn geweest bij de plaatsing van een brandbom in het openbaar vervoer, bomaanslagen tegen een politiebureau en supermarkten en de plaatsing van een mijn. Ondanks deze aanslagen vond Nijmeijer de JUCO niet radicaal genoeg. Daarom sloot zij zich aan bij de FARC strijders in de jungle. Haar schuilnaam vervuilde ze voor Alexandra van Dijk.

In eerste instantie lijken Tanja Nijmeijer en Isabelle Eberhardt geen overeenkomsten te hebben. Het grootste verschil tussen beide vrouwen is de uiting van hun identiteit en idealen. Nijmeijer is lid van de FARC, een uit idealisme ontstane communistische beweging die zich heeft ontwikkeld tot een criminele en terroristische organisatie die van de bevolking is vervreemd door drugshandel en ontvoeringen. Isabelle Eberhardt was geen guerrillastrijdster, maar een ontdekkingsreiziger en schrijfster, die een vredige zoektocht uitvoerde naar vrijheid en haar identiteit.

Daarnaast verliet Tanja Nijmeijer haar familie vrijwillig, het was haar eigen keuze om zich aan te sluiten bij de FARC in Colombia. Isabelle Eberhardt moest op jonge leeftijd op eigen benen staan. Ze kon niet erkend worden door haar vader, haar moeder overleed nog geen twintig jaar na de geboorte van Isabelle en de man die zij wellicht als vaderfiguur heeft beschouwd overleed twee jaar later. Vervolgens bekeerde Eberhardt zich bewust tot de

Islam. Tanja Nijmeijer heeft vroeger het verlangen gekoesterd om non te worden, maar is haar geloof in God verloren tijdens haar studententijd.

Ondanks deze grote verschillen zijn er toch overeenkomsten te vinden tussen de beide vrouwen. Beide vrouwen verzetten zich tegen de westerse maatschappij en beide vrouwen strijden voor de lagere klasse. Tanja Nijmeijer maakte daarbij echter een radicalere keuze door zich aan te sluiten bij guerrillastrijders, die niet vreedzaam hun idealen overbrengen. Isabelle Eberhardt probeerde juist vreedzaam haar ideeën te verspreiden middels haar geloofsovertuiging. Ze zwommen beide tegen de stroom in, bevonden zich in een mannelijke omgeving en kozen voor een zeer onzeker bestaan.

Tanja Nijmeijer is niet de hedendaagse Isabelle Eberhardt. Maar het is wel interessant om vanuit deze actuele benadering te ontdekken wat het betekent om je schepen achter je te verbranden, je familie te verlaten en te kiezen voor je eigen idealen. Blijkbaar is de verstikkende 19^e eeuwse Russische maatschappij geen vereiste om dit te doen.

Unknown

Met opmaak: Lettertype:Helvetica

Wikipedia Tanja Nijmeijer: http://nl.wikipedia.org/wiki/Tanja_Nijmeijer

Video Tanja Nijmijer en haar verhaal:

<http://www.rnw.nl/nederlands/video/tanja-en-haar-verhaal-interview-met-tanja-nijmeijer>

Nicolien van der Veer
stagiaire dramaturgie Toneelgroep De Appel